

1. Gospodarske mjere

OBAVEZA/MJERA	POJAŠNJENJE/NAPOMENE
<p>1. Smanjiti porezna i neporezna opterećenja dohotka Daljnja reforma fiskalne politike, poreznog sustava i sustava neporeznih opterećenja poslovanja Neophodno je smanjenje pritiska na trošak rada kroz smanjenje poreznih i neporeznih opterećenja dohotka. Ovo mora biti prioritet porezne politike. Cilj je smanjiti cijenu poslovanja za poslodavca i povećati plaću za zaposlenike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Daljnja snažna reforma poreznog sustava i sustava neporeznih opterećenja poslovanja – s naglaskom na cijenu rada - Promjena poreznog sustava na način da isti ne uvodi nove oblike poreza bez ukidanja već postojećih, ili razine presije postojećih. Potreban je moderan porezni sustav koji se neće temeljiti na oporezivanju dohotka i potrošnje, a koji će biti socijalno osjetljiv - Na ovaj način osigurat će se konkurentnost cijene naših radnika, posebno u višim dohodovnim razredima. Može se očekivati kako će ovo utjecati kao generator i u dva pravca – omogućit će zapošljavanje i ostanak onih sa srednjim i višim primanjimaa, a na taj način stvarat će se i pretpostavke i mogućnosti i za prelazak već zaposlenih na nova, bolje plaćena, radna mjesta
<p>2. Reforma javne uprave</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vidljiv je velik nedostatak kapaciteta javne uprave za provođenje strukturnih, pa i onih značajno manjih reformi koje su nam već predugo neophodne. - Za rješavanje ovog problema neophodno je prvenstveno provesti brzu i sustavnu reformu javne uprave – osigurati njene kapacitete, kvalitetu i sposobnost operativnog i brzog djelovanja kako na razini reformi tako i na razini svakodnevnih odnosa s društvom. - Transformacija javne uprave u uslužnu iz represivne - Preusmjeravanje viška djelatnika u javnoj upravi u privatni sektor. - Potpuna provedba digitalne transformacije javne uprave. - Uvesti kriterij stručnosti, produktivnosti, konkurentnosti. - Uvesti mogućnosti bonusa, ali i penala, za djelatnike. - Uvesti jasne mjerljive ciljeve i modele mjerenja učinkovitosti sustava od njegovog vrha pa do razine svakog pojedinog djelatnika. - Olakšati mogućnost otpuštanja neproduktivnih dijelova sustava. Preokrenuti niz ciklusa negativne selekcije u pozitivnu i stručnu. - Odustati od populističkog pristupa jeftine uprave koji ne potiče motivaciju niti natjecanje unutar samog sustava – plaće odrediti sukladno odrađenom i postignutom. - Samo kvalitetna i zadovoljna javna uprava u mogućnosti je provesti kako ovu, tako i sve druge navedene reforme i aktivnosti iz ovog dokumenta.

<p>3. Potpuna državna i institucionalna koncentracija na stvaranje gospodarske strukture više dodane vrijednosti, usmjerene na izvoz</p>	<p>Države veličine Republike Hrvatske (te posebno tvrtke koje djeluju na njenom području), sukladno svim ekonomskim osnovama, mogu postići potrebnu razinu ekonomije razmjera koja omogućuje globalnu konkurentnost isključivo kroz nastup i djelovanje na drugim tržištima. Isključivo putem izvoza i pokrivanja puno većeg tržišta od same RH naše tvrtke, pa tako i naše gospodarstvo, mogu postići održivost, stabilan rast i razvoj. A samo s velikim udjelom takvih tvrtki u našem gospodarstvu možemo očekivati razvoj i rast koji će nas kao društvo dovesti do razine prosjeka razvijenosti EU, te u konačnici i iznadprosječne razine gospodarske razvijenosti.</p> <p>Izvozno orijentirano gospodarstvo jedini je održiv, stabilan i dugoročan generator gospodarske razvijenosti, a za očekivati je kako će se svi prateći i sekundarni sektori (usluge usmjerene na domaće tržište, stanogradnja, trgovina i slično) razvijati i rasti upravo na tom generatoru. S druge strane, domaće uslužne djelatnosti ili sekundarne industrije poput građevinske uvijek su odraz stabilnosti i snage gospodarstva, a nikad nisu njegov generator. Barem ne održivo i dugoročno.</p> <p>Iz ovog razloga gotovo sve preporuke idu u smjeru i prvenstveno ciljaju poticanje i razvoj izvozno orijentiranog gospodarstva – i to onog dijela izvoznog gospodarstva koje će pružiti mogućnost primanja na razini ili iznad prosjeka primanja EU.</p>
<p>3.1. Poticanje organskog razvoja i rasta izvozno orijentiranih domaćih tvrtki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vidjeti Preporuke Vijeća za gospodarska pitanja PRH – „(Ne)sustavno poticanje izvoza“ - Osnaživanje sustava gospodarske diplomacije u smjeru komercijalnog pristupa i konkurentnog nastupa na vanjskim tržištima
<p>3.2. Aktivno i konkurentno privlačenje direktnih stranih ulaganja više dodane vrijednosti (s ciljem bržeg otvaranja većeg broja radnih mjesta u odnosu na organski razvoj domaćih tvrtki)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vidjeti Preporuke Vijeća za gospodarska pitanja PRH – „(Ne)sustavno privlačenje ulaganja“ - Osnaživanje i modernizacija centralne institucije za privlačenje ulaganja (RH je trenutno nevidljiva u privlačenju stranih ulagača u odnosu na usporedive države) - Osnaživanje sustava gospodarske diplomacije u pravcu komercijalnog pristupa i konkurentnog nastupa na vanjskim tržištima.
<p>4. Razvoj i unaprjeđenje poslovne i ulagačke klime</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vidjeti Preporuke Vijeća za gospodarska pitanja PRH – „Administrativne i birokratske prepreke poslovanju i ulaganju“. - Neke su mjere već provedene putem aktivnosti Ministarstva gospodarstva u proteklih 18 mjeseci – no još uvijek nedovoljno.
<p>5. Izraditi novi projekt regulatorne giljotine, kojim će se ukloniti sve zakonske i podzakonske prepreke poslovanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uklanjanje prepreka i unaprjeđivanje poslovnog okruženja kontinuiran je proces i posao koji ne staje. Konkurenti koji su već danas daleko ispred nas po ovom pitanju i dalje brže i učinkovitije provode potrebne reforme i modifikacije svojih sustava. Iz ovog razloga potrebno je značajno ubrzati uklanjanje prepreka u našem sustavu.

<p>6. Usklađivanje obrazovnog sustava s potrebama modernog gospodarstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vidjeti Preporuke Vijeća za gospodarska pitanja PRH – „Strukovno obrazovanje i usklađenost s potrebama gospodarstva“. - Neophodna sveobuhvatna reforma obrazovnog sustava na svim njegovim razinama, od predškolskog do visokog obrazovanja. - <u>Ključan naglasak</u> – uzevši u obzir činjenicu loše strukture domaćeg gospodarstva u reformi obrazovnog sustava na svim njegovim razinama ne smijemo se oslanjati i voditi potrebama trenutnih tvrtki i potrebama ovakve trenutne strukture našeg gospodarstva. U ovoj je temi potrebna najsnažnija vizija i dugoročan pogled i plan – kako pripremiti obrazovni sustav (paralelno i u skladu sa svim drugim ovdje navedenim mjerama) na način koji će omogućiti pozicioniranje hrvatskog gospodarstva u centar modernih trenutnih i budućih trendova globalnog gospodarstva. Zadovoljavanjem potreba trenutno postojećeg gospodarstva ne možemo očekivati rast, razvoj, niti snažan nastup Hrvatske u području digitalizacije/umjetne inteligencije/robotizacije. Najveće potrebe gospodarstva na tržištu rada trenutno su u području niže kvalificirane radne snage (turizam, građevinska, itd.) – i te se potrebe također trebaju rješavati, dijelom putem planirane i ciljane imigracije, a dijelom usklađivanjem strukovnog obrazovanja s tržištem rada.
<p>7. Centri kompetentnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prema novim programima koje uvodi Ministarstvo znanosti i obrazovanja u suradnji s hrvatskim županijama, potrebno je razmotriti mogućnost osnivanja centara u suradnji s lokalnim poduzetnicima, obrtnicima i ostalim poslodavcima. Cilj je konkretno i izravno osposobljavanje za tržište rada, čime se potiče i povećava zapošljivost. - Omogućiti da učenici mlađi od 18 godina, koji su na praksi u tvrtki, mogu biti novčano nagrađeni.
<p>8. Povećati pravnu sigurnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Poslovanje je izrazito opterećeno pravnom nesigurnošću – neujednačenošću sudova, nepredvidivošću zakonskog okvira, brojnim i čestim promjenama zakonskih odredbi, itd - Neophodno je potrebno smanjiti prenormiranost i preburokratiziranost sustava - Drastično smanjenje donošenja zakona po hitnom postupku - Uvođenje vremenskog roka prije nego bi bilo moguće donositi novi zakon, kao i vremenskog roka stupanja zakona u primjenu (npr. zakon iz jednog područja ne smije se mijenjati ukoliko je već mijenjan u posljednje dvije godine / zakon o novim porezima ne može stupiti na snagu za manje od šest mjeseci od njegovog donošenja) - Cilj je ovih mjera povećati predvidljivost sustava, obzirom da ulagači kao najveću zapreku ulaganju i poslovanju u Hrvatskoj navode njegovu nepredvidljivost.
<p>9. Uključivanje privatnog sektora u rješavanje demografske problematike</p>	<ul style="list-style-type: none"> - posebni poticaji za zapošljavanje (ponovno s naglaskom na zapošljavanje vezano uz izveznu komponentu) - poticanje vraćanja naših iseljenika iz inozemstva - Promocija tvrtki koje sudjeluju u projektu demografske obnove (jasno postavljeni kriteriji, branding, način promocije)

2. Mjere obiteljske i pronatalitetne politike

OBVEZA/MJERA	POJAŠNJENJE/NAPOMENE
1. Mjere financijske potpore roditeljstvu	
1.1. Delimitirati roditeljske i roditeljske naknade za drugih šest mjeseci roditeljskog dopusta	Ova mjera ima snažan učinak, jer ne obeshrabruje odluku na sljedeće dijete zbog značajnog gubitka dohotka nakon drugih 6 mjeseci roditeljskog dopusta. Ova mjera je posebno učinkovita pri odluci na drugo i svako sljedeće dijete.
1.2. Za drugo i svako sljedeće dijete uvesti univerzalnu mjesečnu naknadu u iznosu od 20% prosječne plaće u Hrvatskoj.	Većom naknadom stimuliralo bi se kraće vrijeme između rađanja djece kako bi se, s jedne strane, smanjili izdaci, a s druge strane, ostvario brži povratak na tržište rada (ova se mjera primjenjuje primjerice u Njemačkoj i Francuskoj). Termin univerzalno odnosi se na svu djecu ravnopravno.
1.3. Utvrditi mjere stambene politike koje će posebno pomoći mladima i obiteljima s djecom u rješavanju njihovog stambenog pitanja.	Poticajna stanogradnja za obitelji s djecom: poticati programe sufinanciranja stambenih kredita s najnižim kamatama kroz programe subvencioniranja pogotovo u ruralnim i depopulacijski ugroženim područjima te posebne stimulacije za gradnju kuće s kojom se obitelji više vežu uz adresu stanovanja, nego u slučaju posjedovanja stana. Davanje državnih stanova u najam mladim obiteljima po povlaštenoj stanarini. U ruralnim područjima staviti na raspolaganje građevinska zemljišta.
2. Druge mjere potpore roditeljstvu	

<p>2.1. Podržati inicijativu/direktivu EU komisije za postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života radnika, što će imati pozitivan utjecaj na sudjelovanje žena na tržištu rada. Premda je zaštita i radno pravo trudnica zakonski regulirano potrebno je poticati poslodavce u sprječavanju diskriminacije pri zapošljavanju žena.</p>	<p>Diljem Europske unije žene su i dalje nedovoljno zastupljene na tržištu rada. Gospodarski gubici koji nastaju zbog rodno uvjetovanih razlika u zaposlenosti iznose 370 milijardi EUR godišnje. Žene su sve kvalificiranije i među diplomiranim studentima na europskim sveučilištima više je žena nego muškaraca, no mnoge od njih nestaju s tržišta rada zbog toga što moraju skrbiti o djeci ili drugim članovima obitelji. Postojećim se politikama nisu ostvarile jednake mogućnosti za očeve i majke da rade i zajedno skrbe o dobrobiti djece i društva općenito. Istodobno se u Europskoj uniji radna snaga smanjuje, stanovništvo stari, a demografska krivulja i dalje je problem. Slabije sudjelovanje žena na tržištu rada povezano je s rodno uvjetovanim razlikama u plaćama i sve većim razlikama u mirovinama što često dovodi do socijalne isključenosti i povećanog rizika od siromaštva. Komisija EU, ovom inicijativom pruža potporu ravnoteži između poslovnog i privatnog života kod muškaraca i žena koji moraju skrbiti za člana obitelji kako bi se postiglo ravnopravnije korištenje dopusta i fleksibilnih oblika rada. Ako postoje fleksibilni radni uvjeti, manje je vjerojatno da će radnici prihvatiti posao za koji su prekvalificirani i u kojem ne ostvaruju svoj puni profesionalni potencijal ili da će napustiti tržište rada. Unatoč novim trendovima u svijetu rada i tehnološkom napretku, većina zaposlenika u Europi još uvijek ima fiksno radno vrijeme te se ne koriste fleksibilnim radnim uvjetima kao što su rad na daljinu, fleksibilno radno vrijeme i skraćeno radno vrijeme (rad u nepunom radnom vremenu). Nove tehnologije pružaju brojne mogućnosti rada na daljinu.</p> <p>Prema Čl. 30. Zakona o radu (NN 93/14, 127/17,) regulirana je zaštita trudnica, roditelja i posvojitelja. Poslodavac ne smije odbiti zaposliti ženu zbog njezine trudnoće, niti joj zbog trudnoće, rođenja ili dojenja djeteta smije ponuditi sklapanje izmijenjenog ugovora o radu pod nepovoljnijim uvjetima. Premda se prema ZOR-u jasno štite trudnice i roditelje, ipak u RH, kao i u EU, bilježe se slučajevi otkaza radnicama – trudnicama i roditeljama, kao i diskriminacija pri zapošljavanju mladih žena, što je potrebno oštro osuditi i sankcionirati.</p>
<p>2.2. Vrtić za svako dijete - uvesti obvezu upućivanja sve djece u predškolske ustanove nakon navršene 3. godine života</p>	<p>Prema Eurostatu za 2017. godinu, u Hrvatskoj 75,1 % djece u dobi od 4 – 6 godine sudjeluje u predškolskom obrazovanju, što je gotovo 20% manje od Europskog prosjeka, a cilj koji je do 2020. postavilo Vijeće EU (Europa 2020) jest stopa od 95% sudjelovanja u strukturiranom učenju.</p> <p>Potrebno je uvesti obvezu upisa sve djece u predškolske ustanove (kao što je slučaj u sve većem broju država), jer je riječ o ključnom razdoblju razvoja djeteta i usvajanja radnih navika.</p> <p>Pod pokroviteljstvom Predsjednice RH, UNICEF Ured za Hrvatsku pokrenuo je inicijativu financiranja i ulaganja u predškolsko obrazovanje, uključivanje ranjive skupine djece, uz naglasak na decentralizirani model financiranja. To je ne samo demografska, nego i socijalna i razvojna mjera kojom se smanjuju socijalne nejednakosti i razlike, te se osim osiguravanja kvalitetnih obroka, svoj djeci omogućavaju jednaki uvjeti najranijeg strukturiranog učenja kako ne bi zaostajali za djecom višeg socijalno-ekonomskog statusa. Tom se mjerom ujedno i smanjuje gubitak intelektualnog potencijala i talenta u Hrvatskoj.</p>

<p>2.3. Poticati proširenje produženog boravka u vrtićima i školama prema potrebama radnoga vremena roditelja na cijelom području RH</p>	<p>Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava zajedno s Ministarstvom za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, u sklopu operacije "Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja", koja se planira u modalitetu otvorenog trajnog Poziva iz Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014 – 2020“ Europskog socijalnog fonda financirat će projekte koji će pridonijeti usklađivanju obiteljskog i poslovnog života obitelji s uzdržanim članovima rane i predškolske dobi kroz unaprjeđenje usluga i produljenje radnog vremena dječjih vrtića daljnjim razvojem postojećih i/ili uvođenjem novih programa.</p> <p>Taj pozitivni primjer, potrebno je proširiti i primijeniti na osnovne škole, barem do 5. razreda, s cjelodnevnim boravkom uz razvijanje besplatnih edukativnih, rekreativnih i drugih sadržaja za djecu, te infrastrukturu za provođenje slobodnog vremena, što je posebno važno za slabije razvijena, demografski najugroženija područja, na kojima se djeci izvan školskih aktivnosti često ne nude nikakvi dodatni sadržaji, posebno u području obrazovanja.</p>
<p>2.4. Uvesti besplatni (javno financirani) prijevoz za svu djecu tijekom osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja na području cijele Republike Hrvatske.</p>	<p>Ova je mjera posebno važna za prijevoz djece na depopulacijski ugroženim i ruralnim područjima, te je vezana s potrebom osnaživanja prometne povezanosti pojedinih dijelova Republike Hrvatske, koji su još nedovoljno povezani te tako gospodarski nerazvijeni.</p> <p>Izdvajamo primjer koji je istaknut za vrijeme izmještenog ureda Predsjednice u Šibensko-kninskoj županiji - nepostojanje autobusne linije Kistanje-Šibenik, što nesporno otežava svakodnevni život i djeluje demotivirajuće na ostanak, a posebno na potencijalno useljavanje.</p>
<p>2.5. Proširiti dostupnost temeljne zdravstvene zaštite na slabije razvijenim područjima, kroz čvršću umreženost zdravstvene infrastrukture u perifernim područjima.</p>	<p>Potrebno je s jedne strane sufinanciranjem stambenog pitanja stimulirati liječnike i medicinsko osoblje za ostanak u perifernim, pogotovo ruralnim i depopulacijski ugroženim krajevima, a s druge strane opremiti i osposobiti mobilne ekipe primarne zdravstvene zaštite na području pojedinih županija, te uključiti i projekte telemedicine koje bi za konzultacije sa specijalistima određenih područja koristili liječnici obiteljske medicine.</p>
<p>3. Mjere olakšavanja ulaska roditelja na tržište rada</p>	
<p>3.1. Promocija uvođenja obitelji prijateljskih mjera (npr. novčane potpore, mogućnost korištenja dodatnih dopusta te fleksibilnijih radnih sati, omogućavanje rada na daljinu, organiziranje usluga skrbi unutar poduzeća, organiziranje grupa podrške) u poduzećima uz poticanje uvođenja takvih mjera kroz sredstva iz ESF-a (Europskog socijalnog fonda), kroz uvođenje certifikata „obitelji prijateljsko poduzeće“.</p>	<p>Ovakve je mjere moguće poticati kroz primjerice porezne olakšice ili slične mjere za poduzeća kojima se dodjeljuje certifikat te je dobivanje certifikata u izravnom interesu poduzeća. Također se na ovaj način podiže ugled poduzeća, a za očekivati je kako bi se ovim mjerama podigla i radna učinkovitost zaposlenih roditelja.</p>

<p>3.2. Poticati uvođenje centara za boravak djece u sklopu tvrtki, te javno promovirati pozitivne primjere poduzeća koja su implementirala obitelji prijateljske mjere (poput vrtića u pojedinim poduzećima).</p>	<p>Moguće je stimulirati (poreznim olakšicama i sl.) vlasnike i poslodavce na suradnju s ispostavama predškolskih ustanova ili zapošljavanju dadilja za najmlađu djecu, kao i omogućavanje prekida radnoga vremena majkama-dojiljama.</p> <p>Prema registriranju iznimno malog broja obrta dadilja (u prve dvije godine od donošenja zakona, registrirano je tek 23 dadilje koje u vlastitom domu čuvaju djecu, te se pretpostavlja kako je registrirana tek svaka petstota dadilja) potrebno je revidirati Zakon o dadiljama, odnosno predvidjeti mogućnost njihova zaposlenja unutar pojedinih tvrtki prema ugovoru o radu, a ne osnivanju obrta.</p>
<p>3.3. Uvoditi dodatne mjere potpore višečlanim obiteljima, kroz razne oblike popusta</p>	<p>Popuste moguće realizirati primjerice putem <i>Obiteljskih kartica</i> koje su u uporabi u Francuskoj) te olakšica u raznim davanjima (npr. cestarine prilikom registracije automobila za višečlane obitelji, poticaje za kupnju osobnih vozila za višečlane obitelji i sl.)</p>

3. Mjere za rješavanje problema *blokiranih* građana Republike Hrvatske

OBVEZA/MJERA	POJAŠNJENJE/NAPOMENE
1. Ovršni postupak vratiti u nadležnost sudova i iz njega isključiti posrednike (javni bilježnici i FINA).	Posrednici u ovršnom postupku ostvaruju ogromne zarade na financijskim poteškoćama stotina tisuća hrvatskih građana. Sustav je dopustio da troškovi postupka nerijetko budu daleko veći od glavnice i na taj način građane odvedu u dužničko ropstvo. Država mora povećati efikasnost sudova i ne može argument protiv vraćanja ovršnog postupka sudovima biti da će ih to zatrpati predmetima. Uloga je države da taj problem riješi, a ne da uvođenjem posrednika u ovršni postupak troškove prebacuje na građane.
2. Uvođenje instituta apsolutne zastare.	Uvesti ovaj institut u obveznopravnom odnosu bez obzira na poduzimanje vjerovnikove radnje, kako bi se spriječilo doživotno dužničko ropstvo na temelju očito nenaplativih ovrha. Rok zastare treba odrediti zakonodavac.
3. Izmijeniti Zakon o stečaju potrošača.	Izvensudski postupak koji prethodi otvaranju postupka stečaja potrošača ne bi smio više biti obvezni, nego fakultativni. Mogućnost pokretanja stečajnog postupka nužno se mora otvoriti i vjerovnicima, radi ostvarivanja njihovih prava. Dužnik mora imati mogućnost da prije otvaranja postupka stečaja potrošača pred sudom pokuša s vjerovnicima postići dogovor o planu ispunjenja obveza. Institut oslobađanja od preostalih obveza potrebno je zakonski doraditi. Postupke stečaja potrošača trebaju voditi trgovački sudovi, a ne kao dosad općinski sudovi.
4. Regulirati područje zateznih kamata kako ne bi višestruko nadilazile visinu glavnice.	
5. Preispitati zakonitost rada tvrtki za naplatu potraživanja i tu djelatnost zakonski regulirati.	
6. Odgoda provedbe ovrhe kod tužbe za ništetnost.	Kad se vodi postupak radi utvrđivanja nepoštenosti ugovora, koja posljedično uzrokuje i ništetnost, ne može se odvojeno voditi postupak ništetnosti od ovršnog postupka, već je po službenoj dužnosti sud dužan donijeti privremenu mjeru kako bi se osiguralo poštovanje zajamčenih prava, odnosno odgoditi ovrhu.

4. Mjere useljavanja

OBVEZA/MJERA	POJAŠNJENJE/NAPOMENE
<p>1. Mjere poticanja useljavanja hrvatskog iseljeničtva</p>	
<p>1.1. Izmjene Zakona o hrvatskom državljanstvu u cilju otklanjanja administrativnih prepreka dobivanju državljanstva Republike Hrvatske</p>	<p>Testiranje znanja hrvatskog jezika ne postavlja kao nužni preduvjet za stjecanje državljanstva. Saborski odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske na sjednici 24.05.2018. zauzeo je stav kako je potrebno ubrzati postupak dobivanja državljanstva kroz donošenje novog Zakona o hrvatskom državljanstvu, koji bi od jeseni mogao biti u saborskoj proceduri.</p>
<p>1.2. Nastaviti i proširiti praksu uvođenja upisnih kvota na sveučilištima u Republici Hrvatskoj za iseljeničtvo prema Zakonu o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske; Razmotriti mogućnosti stipendiranja (možda kroz posebni fond, koji bi se punio donacijama iz gospodarstva, iseljeničtva itd.)</p>	<p>Sveučilište u Zagrebu je za akademsku godinu 2018/19. uvelo je posebne upisne kvote za Hrvate izvan Hrvatske od 217 mjesta na 29 fakulteta. Potrebno je podržati i dalje proširivati praksu uvođenja posebnih upisnih kvota za Hrvate izvan Hrvatske unutar zagrebačkog Sveučilišta, ali i na ostalim Sveučilištima u Hrvatskoj. Isto tako, valja obratiti pozornost na fakultetske programe za koje su ovakve kvote osigurane, jer se trenutno u velikom postotku odnose na Hrvatske studije, koji bi mogli biti manje privlačni za studente iz inozemstva. Upravo osigurane upisne kvote na drugim fakultetima (posebno u STEM području, medicini i sl.) mogle bi osigurati veliki odaziv studenata iz inozemstva. Ova mjera ne utječe na upisne kvote za studente iz Republike Hrvatske.</p>
<p>1.3. Razviti program razmjene srednjoškolskih učenika iz hrvatskog iseljeničtva, on-line program učenja hrvatskog jezika od najranije (vrtičke) dobi te omogućiti mladima iz iseljeničtva tzv. <i>work&travel</i> radne dozvole u Hrvatskoj za vrijeme ljetnih/školskih praznika</p>	
<p>1.4. U izabranim DKP-ima uvesti mjesto predstavnika Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske i/ili središnje institucije za privlačenje investicija u cilju postizanja sinergijskog učinka mjera poticanja useljavanja i mjera poticanja investicija</p>	<p>Upravo predstavnik Središnjeg državnog ureda trebao bi aktivno raditi na promociji programa <i>povezivanja</i> iseljeničtva s Republikom Hrvatskom, poput studijskih programa iz prethodne točke. Isto tako, kroz suradnju s iseljeničkim društvima, poslovnim klubovima itd., te s predstavnicima središnje institucije za poticanje investicija trebao bi biti angažiran na poticanju ulaganja iseljeničtva u Republiku Hrvatsku.</p>
<p>2. Upravljanje ciljanim useljavanjem izvan populacije hrvatskog iseljeničtva</p>	
<p>2.1. Ciljano useljavanje u skladu s potrebama tržišta rada</p>	
<p>2.2. Analiza potreba tržišta rada (koja nam je radna snaga potrebna) i mogućih država useljavanja (iz kojih bi država bilo realno očekivati useljavanje ove radne snage; populacija kojih država bi na najlakši način ostvarila integraciju u hrvatsko društvo)</p>	

5. Instrumenti za implementaciju predloženih mjera populacijske politike

OBVEZA/MJERA	POJAŠNJENJE/NAPOMENE
1. Kampanja pozitivnog ozračja	<p>Kampanja je preduvjet demografske revitalizacije. Upravo je kriza vrijednosti rezultirala općom apatijom i pesimizmom društva, što je jedan od bitnih razloga iseljavanja mladih. Ljudi gube nadu. Potrebnu promjenu ovakve društvene klime, koja će se temeljiti na povratku vjere u svoje mogućnosti, budućnost i poštivanje rada, moguće je potaknuti vraćanjem povjerenja građana u sustav.</p> <p>Kroz ovakvu kampanju nužno je naglasiti odlučnost sustava za ključne reformske zahvate, poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reforme javne uprave, uz načelo nulte tolerancije na korupciju, nepotizam i klijentelizam. - reforme školstva u cilju poticanja kulture dijaloga, osnaživanja samopouzdanja i poduzetničkog duha kroz odgojno-obrazovni sustav - poticanja medijskog prostora na osnaživanje promocije pozitivnih vrijednosti poštenog rada i poduzetništva, primjera zapošljavanja na temelju izvrsnosti - uključivanja akademske zajednice, civilnog društva i vjerskih zajednica u Hrvatskoj, kako bi u zajedničkoj kampanji zagovarale pozitivne vrijednosti, širile optimizam i vjeru u budućnost
2. Organizacijska prilagodba sustava državne uprave	
2.1. Ustrojavanje Ministarstva demografske revitalizacije te imenovanje ministra demografske revitalizacije potpredsjednikom Vlade RH za pitanja demografske revitalizacije ili ustrojavanje dužnosti potpredsjednika Vlade RH zaduženog za pitanje demografske revitalizacije ili ustrojavanje Ured Vlade za demografsku revitalizaciju pod izravnim nadzorom predsjednika Vlade RH	<p>Vlada je u travnju 2017. osnovala Vijeće za demografsku revitalizaciju, kojim predsjedava predsjednik Vlade.</p> <p>Upitno je može li se s ove razine operativno na svakodnevnoj razini upravljati procesima.</p> <p>Središnje tijelo državne uprave čije se ustrojavanja predlaže na operativnoj bi razini usklađivalo i usmjeravalo aktivnosti.</p>
2.2. Analiza nadležnosti i (po potrebi) preustroj/konsolidacija raznih agencija, ureda itd. na nacionalnoj i lokalnoj razini u sva tri ključna područja demografske revitalizacije	<p>Cilj je ove mjere konsolidacija svih aktivnosti raznih državnih i lokalnih tijela s nadležnostima iz područja obiteljske/pronatalitetne politike, gospodarskog razvoja u potpori demografske obnove i poticanja useljavanja te njihovo funkcionalno podređivanje potpredsjedniku Vlade za pitanja demografske revitalizacije.</p> <p>Nije riječ o formalnom, ustrojstvenom uklapanju ovih tijela u neke nove organizacijske strukture, već o funkciji nadzora potpredsjednika Vlade nad usuglašenim mjerama demografske revitalizacije i koordinaciji tih mjera.</p>
2.3. Praćenje učinka i prilagodba mjera populacijske politike	

<p>3. Povezanost gospodarskog i demografskog razvoja</p>	
<p>3.1. Registar stanovništva</p>	<p>Sustavno i službeno anketiranje o razlozima iseljavanja i uvjetima mogućeg povratka, njegova stručna analiza, posljedična prilagodba mjera koje provodi Vlada RH.</p>
<p>3.2. Izraditi demografski atlas</p>	<p>Izraditi projekcije stanovništva za svaku županiju, što će pokazati kakve se promjene očekuju do 2051. godine u kretanju broja stanovnika i u strukturi po velikim dobnim skupinama: mladi (0 – 14 godina), radni kontingent (15 – 64 godine) i postradni kontingent (65 i više godina). Projekcije stanovništva pokazuju kakve će se promjene dogoditi u razdoblju do 2051. godine u kretanju fertiliteta, mortaliteta i migracija pod pretpostavkom nastavljanja sadašnjih demografskih kretanja ili pod pretpostavkom provođenja mjera populacijske politike.</p>
<p>3.3. Na temelju projekcija stanovništva za svaku pojedinu županiju izraditi bilancu demografskih struktura, posebno radne snage jer je riječ o nezaobilaznom i temeljnom čimbeniku za gospodarski razvoj, kao i za razvoj negospodarske infrastrukture</p>	<p>Projekcije stanovništva do 2051. godine na razini županija temeljna su podloga za strategiju ukupnog razvoja i kreiranje makroekonomskih politika: gospodarstvo i negospodarska infrastruktura (školstvo, zdravstvo, znanost, kultura, socijalna zaštita i uprava). Bez poznavanja demografskih potencijala nemoguće je voditi srednjoročnu, a osobito ekonomski održivu dugoročnu politiku općeg razvoja. Hrvatska nije odredila, usmjeravanjem investicija, mikroregionalne i regionalne nositelje razvoja. Tu je nužna intervencija države. Naglašena neravnomjerna gospodarska razvijenost između hrvatskih zemljopisnih cjelina, uz izostanak društvene intervencije, neprekidno potiče sve veću prostornu demografsku neravnotežu. Strategija razvoja u prostoru, izvan velikih gradova, mora se suočiti s činjenicom da je velik dio Hrvatske zahvaćen dugogodišnjim depopulacijskim procesima u područjima gdje nema demografskih, ni potpunih infrastrukturnih, preduvjeta za iniciranje osjetnijeg gospodarskog razvoja koji bi zadržao postojeće i privukao novo stanovništvo. Demografski potencijali i neodgovarajuća ekonomska politika ograničavajući su čimbenik poduzetnicima za investiranje u nerazvijena područja.</p>
<p>3.4. Dodatno naglasiti značaj demografskih kriterija u izračunu <i>Indeksa razvijenosti</i> prema Uredbi Vlade RH o indeksu razvijenosti</p>	<p>Iz mnogobrojnih zaprimljenih pritužbi građana prilikom privremenih izmještanja Ureda PRH razvidna je neadekvatna metodologija obračuna indeksa razvijenosti, koji ne oslikava stvarno stanje na terenu. Postoji opasnost da demografski kriterij u izračunu dobije nedovoljno istaknut značaj.</p>
<p>3.5. Redistributivna populacijska politika – politika ravnomjernijeg razmještaja stanovništva u prostoru. Utvrditi prostore koje treba dodatnim gospodarskim i, u sklopu toga, demografskim mjerama revitalizirati budući da imaju važno nacionalno geostrateško značenje</p>	<p>Mjerama ekonomske politike stimulirati poduzetnike za investiranje u naglašeno depopulacijske prostore. Te mjere podrazumijevaju državne subvencije, porezne olakšice itd. Svi se depopulacijski prostori ne mogu revitalizirati. Trebaju se utvrditi naselja/prostori važni sa stajališta strateških nacionalnih interesa. Pri tome, za cijelo područje Hrvatske treba utvrditi sustav gradova koji će svojom gospodarskom i društvenom infrastrukturom imati ključnu ulogu u zadržavanju postojećeg i privlačenju novog stanovništva. To se osobito odnosi na, po veličini, srednje i male gradove i njihovo okruženje. U sklopu gospodarskog razvoja i specifičnih mjera ekonomske politike treba uvesti i dodatne demografske mjere koje će zaustaviti daljnji ruralni egzodus.</p>

6. Korištenje sredstava iz EU fondova

OBVEZA/MJERA	POJAŠNJENJE/NAPOMENE
<p>1. Na vrijeme identificirati potrebe na terenu za programiranje sljedeće financijske perspektive 2021.-2027. o kojoj upravo započinju pregovori, kao i spremne projekte U razradu platformi za pregovore o novoj financijskoj perspektivi i operativne programe uključiti predstavnike lokalne i regionalne samouprave koji poznaju stanje na terenu, potrebe i mogućnosti ostvarenja projekata</p> <p>Ubrzati postupke natječaja, evaluacije i dodjele sredstava i uložiti svaki napor kako bi se ljudima aktivno pomagalo u privlačenju sredstava.</p> <p>Oснаžiti administrativnu sposobnost za povlačenje sredstava iz EU fondova – pokušati vratiti stručnjake koji su obučavani u ovom području.</p>	<p>Imajući u vidu uočene nedostatke u programiranju operativnih programa za financijsko razdoblje koje završava 2020. godine, kroz sustav strateškog planiranja u okviru Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, u suradnji s drugim nadležnim tijelima državne uprave (prije svega, Ministarstvom rada i mirovinskog sustava, Ministarstvom za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku) osigurati odgovarajuće operativne programe.</p> <p><i>Primjeri su takvih potreba izgradnja i opremanje škola i vrtića koji nisu predviđeni trenutnim Operativnim programom konkurentnost i kohezija.</i></p> <p>Na temelju stečenih iskustava i dobrih praksi Ministarstvo poljoprivrede, u suradnji s drugim nadležnim tijelima državne uprave (prije svega, Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvom za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku) treba pristupiti programiranju za sljedeće financijsko razdoblje.</p> <p><i>Jedan od uočenih nedostataka, koji se u sljedećem financijskom razdoblju može ispraviti, jest predvidjeti mogućnost financiranja izgradnje/rekonstrukcije/opremanja škola koje trenutno nije predviđeno među mjerama.</i></p> <p>U proces definiranja prioriteta za programiranje sljedeće financijske perspektive apsolutno je nužno uključiti predstavnike tijela lokalne i regionalne samouprave, napose župane.</p>